

Jak mluví stromy, aneb co všechno můžeš objevit v lese

***“Strom je jednoslabičné slovo, ale skrývá celý
svět pohádek a zázraků.”***

Theodor Heuss

Lesy pomáhají udržovat zdravý vzduch, půdu, vodu, živočichy i lidi. Proto je velmi důležité pomáhat dětem vytvářet vztah k přírodě, pomoci jim chápat význam lesů a vštípit jim přirozenou potřebu chránit je.

Průvodci celoročním putováním v říši stromů budou pětiletá dvojčata, Anička a Honzík, kteří nejsou podobní ani na duši, ani na těle. Spojuje je snad jen dobré srdce.

Cílem projektu je vytvořit u dětí otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí. Učit je vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit se ji chránit. Naším úkolem je tyto znalosti upevňovat a dále je rozšiřovat, vést děti k ochraně živé i neživé přírody. Povedeme děti k vyjádření svých názorů, poznatků, myšlenek a pocitů a k rozvíjení záměrného pozorování.

Vytvoříme společně **herbář listů**, který budeme v průběhu roku doplňovat.

Ve spolupráci s rodiči a dětmi budeme postupně zaplňovat listy **“strom pohádek”**, aneb co je fajn si přečíst. Strom bude umístěn v šatně mateřské školy, který bude sloužit i jako inspirace knih pro ostatní.

V každé třídě budeme společně s dětmi sledovat jak rostou” jako stromy” a měření zaznamenávat do jejich osobního grafu.

Co nás čeká:

Září – Co vypráví starý dub

Dub je symbolem síly, mohutnosti a dlouhověkosti.

- Dozvíme se, co je les a komu patří
- Povíme si, proč stromy shazují listy a dub ne
- Budeme číst z pařezu
- ❖ Naučíme se názvy dalších listnatých stromů
- ❖ Vydáme se na výlet do obory Žleby
- ❖ Budeme sbírat žaludy pro lesní zvěř

Rčení: Kdo sází les, těžko může čekat, že bude odpočívat v jeho stínu

Říjen – Silák kaštan

Kaštanovník jedlý je symbolem odolnosti, sebevědomí a síly.

- Odpovíme si otázku, čím se strom uchytil v zemi
- Povíme si, čím se živí stromy
- ❖ Naučíme se jaký je rozdíl mezi kaštanem jedlým a kaštanem koňským
- ❖ Vytvoříme si zvířátka z kaštanů
- ❖ Ochutnáme pečené kaštany
- ❖ Dozvíme se, co je to zdravý životní styl
- ❖ Oslavíme den stromů 20. 10.

Rčení: Kdo se bojí, nesmí do lesa

Listopad - Tajemství z kouzelné lísky

Líska je symbolem moudrosti, poezie a tajemství.

- Dozvíme se, proč jsou keře tak malé a stromy vysoké
- Budeme si vyprávět, co dělají stromy v noci (fotosyntéza)
- Čeká nás beseda s místním myslivcem
- Svátek sv. Huberta 30. 11.
- ❖ Zjistíme rozdíl mezi keřem a stromem
- ❖ Budeme vymýšlet básničky a rýmy o lese
- ❖ Budeme si představovat, co může být v oříšku schované

Rčení: Jde na to od lesa

Prosinec - Co se děje pod jedlí

Jedle je symbolem stálosti, trpělivosti a síly

- Zjistíme, k čemu je potřeba dříví
- Vytvoříme si papír na vánoční přání
- Dozvíme se, proč les nemá rád psy
- ❖ Poznáme názvy jehličnatých stromů
- ❖ Budeme prožívat vánoční čas a zkusíme najít někoho, komu uděláme radost (obrázkem, přáníčkem, ručně vyrobeným dárkem), obdarujeme i lesní zvěř

Rčení: Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá

Leden - Jasan, ten nás ochrání

Jasan je symbolem rozhodnosti a síly vůle.

- Dozvíme se, proč jsou stromy nemocné a z čeho mají strach
- Projedeme se na saních
- ❖ Budeme si vyprávět o sportovním náčiní, které se vyrábí z jasanového dřeva
- ❖ Budeme pozorovat stopy zvířat a odlévat je sádrou

Rčení: Křičí jak na lesy

Únor - Jak se hraje na modřín

Modřín je symbolem obnovy, naděje a lásky.

- Dozvíme se, čemu se učí mladé stromky (návštěva lesní školky)
- ❖ Zjistíme, co je na modřínu zajímavého a mezi jehličnatými stromy jedinečného
- ❖ Zjistíme, co má modřín společného s houslemi
- ❖ Poznáme podle zvuku a vzhledu halší hudební nástroje
- ❖ Uspořádáme lesní bál

Rčení: Vozí dříví do lesa

Březen – Bez bílé břízy, jaro nebude

Bříza je symbolem světla, čistoty, svěžesti a naděje.

- Dozvíme se, jak si stromy pořizují děti
- Dozvíme se o léčivých účincích břízy a jiných bylinek
- ❖ Budeme pozorovat probouzející se jarní les, pučící a rozkvetlé stromy
- ❖ Poznáme některé druhy bylin a uvaříme si z nich čaj
- ❖ Připomeneme si, že ne všechny plody a rostliny v lese jsou jedlé
- ❖ Vyzkoušíme si, jak si ptáčky staví hnízdo (z březového proutí (ptáci z teplých krajín))

Rčení: Starý strom se dá těžko přesadit.

Duben – Pod vrbou za vrbou, co se bude dít

Vrba je symbolem smutku, ochrany, moudrosti a inspirace.

- Zjistíme, jaké živočichy žijí v lesní tůňce a jejím okolí
- Dozvíme se, jak pijí stromy, jak les čistí vodu a že les umí udělat déšť
- Vytvoříme si vrbovou píšťalku a zkusíme plést z vrbového proutí

Rčení: Ohýbej stromek, dokud je mladý

Květen – Javor, strom nakloněný lidem

Javor je symbolem harmonie, víry, otevřenosti a poctivosti.

- Dozvíme se, jestli mají v lese internet
- Vysvětlíme si využití dřeva - práce truhláře (ostatní řemesla)
- ❖ Ochutnáme javorový sirup
- ❖ Navštívíme truhlářskou dílnu a pilu

Rčení: Roste jako dříví v lese.

Červen – Pod lipovou ochranou

Lípa je symbolem ochrany, přívětivosti, smíření a laskavosti.

- Dozvíme se, že lipové dřevo je měkké a používají ho řezbáři (např. loutky)
- Budeme si povídat o lesním pohádkovém světě (hejkal, divoženky, skřítky, ...)
- ❖ Objevíme lípu, jako národní strom
- ❖ Dozvíme se, že le lípa medonosná (význam včel a hmyzu)
- ❖ Povíme si, že vše na světě má svůj začátek a konec

Rčení: Žádný strom, neroste do nebe.

Pohádky o lese:

- O Budulínkovi
- O perníkové chaloupce
- Zajíčova chaloupka
- Smolíček pacholíček
- O stromečku
- O červené karkulce
- Otesánek
- O Sněhurce
- Zvířátka a loupežníci
- O Krakonošovi

Očekávané výstupy:

- umět pojmenovat části stromů
- mít představu o tom, co potřebuje strom ke svému růstu a životu
- poznat a pojmenovat některé druhy stromů
- vlastním zkoumáním najít známky života některých živočichů a zvířat v okolí stromů
- určit a přiřadit plody, šišky a větvičky k různým stromům a keřům
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, a že každý může svým chováním působit na životní prostředí

Projekt je inspirován knihou Vladimíry Ottomanské "Rok stromů".